

ZPRÁVA O HODNOCENÍ PROJEKTU

KDO JINÝ?

VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

zkrácená verze

ZPRÁVA O HODNOCENÍ PROJEKTU

● Kdo jiný? ve Středočeském kraji

Naším hlavním cílem v tomto projektu je motivovat mladé lidi k aktivnějšímu zapojení do občanské společnosti a ukázat jim, že i jednotlivec dokáže velké věci. Hlavní náplní projektu byla realizace žákovských týmových projektů Kdo jiný? Kromě toho vzniklo v projektu mnoho metodických výstupů. Mezi hlavní výstupy patří audiovizuální lekce. Podrobnosti o projektu se dozvíte na jsns.cz.

V první části zprávy naleznete hodnocení týmových projektů Kdo jiný? žáky, kteří je realizovali a pedagogy, kteří je na školách koordinovali. Druhá část poskytne informace o přínosech výuky na základě AV lekcí.

Plné znění Závěrečné hodnotící zprávy k projektu naleznete na jsns.cz.

Data pro zhodnocení dopadů projektu na cílovou skupinu byla sbírána v průběhu jeho trvání s cílem **pokrýt různé aspekty realizace**. Byla uskutečněna řada dotazníkových šetření vždy v návaznosti na konkrétní aktivity projektu.

Dotazníky byly koncipovány ve dvou rovinách. V první řadě, aby poskytly **kvantitativní přehled**¹ a zpětnou vazbu realizátorovi projektu, v druhé rovině byl respondentům ponechán **prostor v otevřených otázkách**, aby sami formulovali silné a slabé stránky realizace a umožnili další zkvalitnění projektu. Jako celek pak data slouží k **evaluaci použitých inovativních postupů** ve výuce průřezových témat z hlediska dopadu na rozvoj osobnostních vlastností žáků a podporu dovedností, které mohou uplatnit v dalším kariéřním rozvoji.

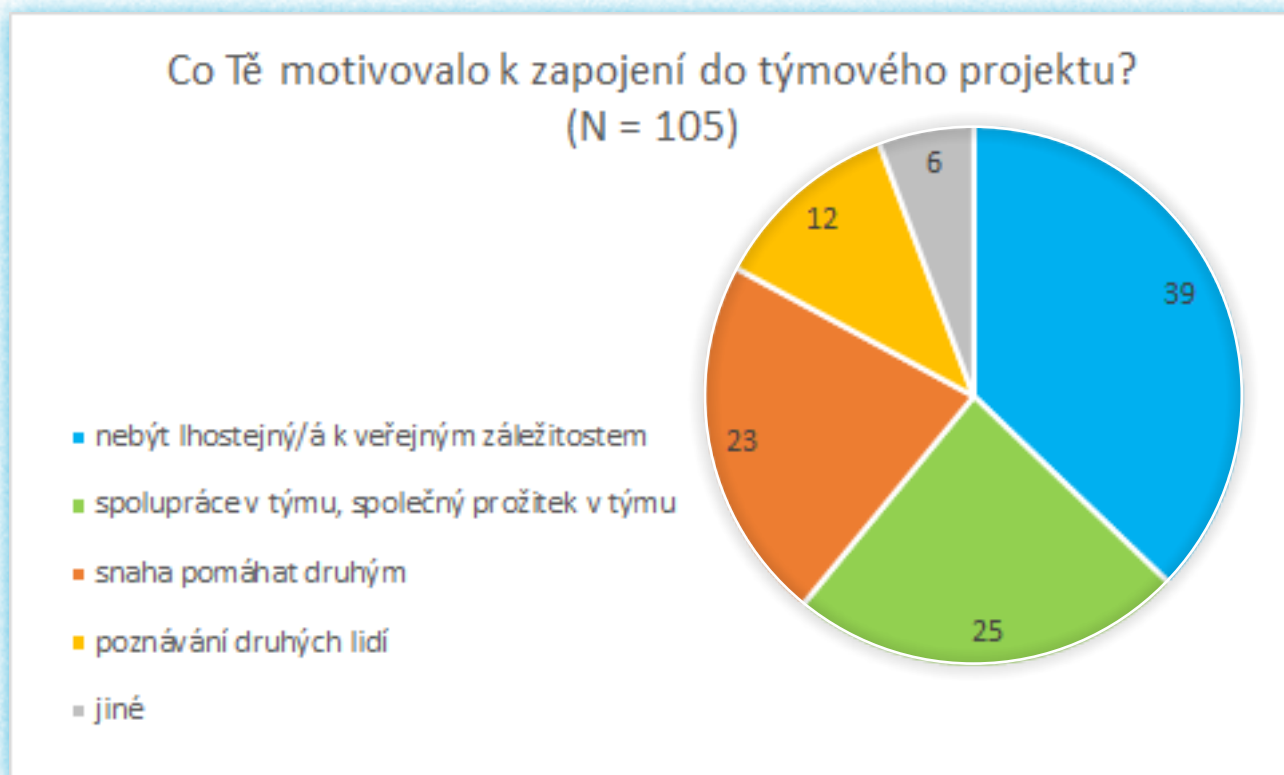
¹ Kvantitativní hodnocení vždy probíhalo na pětibodové škále při zachování logiky školního známkování (tj. známka 1 značí nejlepší možný výkon).

HODNOCENÍ TÝMOVÝCH PROJEKTŮ KDO JINÝ?

● Hodnocení žáků, kteří se účastnili týmových projektů Kdo jiný?

Závěrečný evaluační dotazník vyplnilo **71 žáků a žákyň středních škol**, kteří uskutečnili vlastní týmový projekt. Z pozice účastníků vyjadřovali svůj bezprostřední názor na různé fáze realizace.

Jako prvotní motivaci k zapojení do týmového projektu žáci uvedli aspekty vlastní **občanské angažovanosti** (nebýt lhostejný k veřejným záležitostem, snaha pomáhat druhým). Jako další významný moment zapojení se ukázala **potřeba sdílet téma s ostatními a pracovat na něm společně** – viz následující graf².

² Pozn.: V grafu jsou zpracovány četnosti odpovědí na otázku, která nabízelá možnost zvolit více než jednu odpověď, proto absolutní počet N=105 nesouhlasí s počtem respondentů 71.

Jako **indikátor celkové spokojenosti účastníků** sloužila otázka č. 12: *Doporučil/a bys zapojení do týmových projektů Kdo jiný? dalším studentům?* **Průměrná známka 1,4 ukazuje vysokou míru pozitivního hodnocení.** Zároveň bezmála 80 % zapojených žáků oznámkovalo přínos účasti v projektu pro svůj osobní rozvoj známkou 1 či 2. Viz následující graf.

Účastníci projektů by ostatním žákům doporučili účast s celkovou průměrnou známkou 1,4.

Pouze 17 % účastníků vypovědělo, že účast v projektu nesplnila jejich představy. **Při podrobnějším zkoumání jejich odpovědí vyplývá, že hlavním zklamáním byla často konkrétní deziluze z reálného fungování politiky.** Za všechny odpověď jedné z respondentek: *“Šla jsem do projektu s tím, že se to, o co jsme se snažili, povede. Alespoň z části. Ale lhostejnost města, starosty atd. mě zklamala. Ať jsme dělali, co jsme chtěli, bylo předem rozhodnuto. Ty, co tak rozhodli, vůbec nezajímalo, co si o tom myslí lidé a jednali jen pro své dobro.”*

Z odpovědí:

Splnila se Tvá očekávání, se kterými jsi šel/šla do projektu?

- „Rozhodně splnila. Ze začátku jsem v to ani nedoufala, ale po 1. setkání už jsme věděli co bychom mohli dělat a podobně a to nám pomohlo. Náš projekt se rozjel a nám se podařilo s tím hnout. Všichni jsme se dali dohromady a začali vymýšlet spoustu nápadů.“

Jak jsi spokojen/a s výsledkem své práce?

- „Poměrně dost, někteří lidé byli ochotni se zajímat o věci i mimo své povinnosti.“
- „Hodně“
- „Velmi“
- „Výborně, vše se nám povedlo“
- „Líp bych to nezvládl“
- „Jsem spokojena, akce se podařily“
- „Udělali jsme velký kus práce, vydělali jsme hodně peněz a to mě velmi potěšilo. Snad jim to pomůže.“

Ovlivnila účast v projektu vztahy ve vaší třídě? Pokud ano, uveď jak.

- „Spolupráce, důvěra, vzájemná podpora, prohloubení vztahů v naší skupince.“

● **Hodnocení pedagogů, kteří byli aktivně zapojeni do koordinace a realizace týmových projektů Kdo jiný?**

Kvantifikovatelné odpovědi ukazují na v podstatě nejvyšší možnou spokojenost zapojených pedagogů – koordinátorů. Všichni hodnotí jednoznačně pozitivně **užitečnost nových poznatků** pro jejich profesi. Stejně tak se shodují v tom, že v podobných aktivitách **budou v budoucnu pokračovat.**

Jedna respondentka vyjádřila kritickou reflexi toho, že *“je nezbytné předem zvážit všechny možnosti dané školy, studentského i pedagogického kolektivu.”* Z dalších odpovědí dále vyplývá, že její studenti nejspíš řešili velmi náročné a komplikované téma, což ale v závěru hodnotí jako pozitivní přínos jejich seberozvoji: *“Naučili se zvládnout zklamání a neúspěch, bojovat za svůj sen a snažit se ho dotáhnout k úspěšné realizaci i přes nejrůznější obtíže, nevzdat se.”*

Jaké nové kompetence si dle názorů zapojených pedagogů osvojili jejich studenti a co jim účast v projektu přinesla:

● **Nové kompetence:**

- kompetence komunikační, občanské, sociální a personální
- kompetence k řešení problémů a konsensu, učení a pracovnímu uplatnění
- využívání prostředků informačních a komunikačních technologií a práce s informacemi
- rozšíření kulturního povědomí

● **Nové životní zkušenosti:**

- přiblížení se reálnému světu
- umí zvážit svoje možnosti a schopnosti.
- naslouchat druhým, respektovat názor.
- vyhledávat/vidět problémy a řešit je.
- dělat něco pro druhé bez ohledu na časovou náročnost.
- zvládnout zklamání a neúspěch, bojovat za svůj sen a snažit se ho dotáhnout k úspěšné realizaci i přes nejrůznější obtíže, nevzdat se.
- samostatnost, organizace času, finanční zodpovědnost za chod projektu
- chuť aktivně se zapojovat do dění kolem sebe – nebýt lhostejní.
- poznali, jak náročné je uspořádat veřejnou akci, co vše taková organizace obnáší, od ztráty vlastního volného času, přes jednání s úřady až po propagaci projektu

● **Co přinesla účast v projektu samotným pedagogům:**

- přístup k novým výukovým materiálům, inspirace pro práci
- setkávání s ostatními pedagogy z projektu a jejich týmy
- možnost neformální práce s menší skupinou žáků – jiná forma činnosti než při běžné výuce, více času na tým, možnost důkladně si probrat části projektu, poskytnout radu, zpětnou vazbu.
- rozvinutí komunikace se studenty, přesnější plánování cílů, projektů, lepší využití průřezových témat do výuky
- zviditelnění školy a navázání spolupráce s různými partnery

Z odpovědí:

- „Lépe nyní pracuji s dokumentárními filmy, naučila jsem se nad nimi při jejich sledování přemýšlet více z pedagogického hlediska – jejich využití, přemýšlení nad tím, které aktivity by mohly po filmu následovat, které by mu mohly předcházet a pod.“
- „Samy žákyně doznaly, že jim práce na projektu dala více než běžná výuka. Musely jednat samostatně, naučit se mluvit před mnoha lidmi, organizovat si čas v rámci projektu, počítat s omezeným rozpočtem apod.“
- „Projekt dává žákům dobrý pocit, že mohou něco změnit, něco udělat. Většinou je to pak motivuje k další práci. Stávají se suverénnějšími, více se zajímají o věci kolem sebe a mají chuť něco dělat. V případě neúspěchů se učí reflektovat daný stav, rozluštit, proč k tomu došlo a co by bylo dobré udělat příště jinak.“
- „Pro všechny zúčastněné, včetně mě, znamenala účast na projektu cennou životní zkušenost. Žáci poznali, jak náročné je uspořádat veřejnou akci, co vše taková organizace obnáší, od ztráty vlastního volného času, přes jednání s úřady až po propagaci projektu.“
- „Projekt Kdo jiný? byl přínosem pro mě (inspirace pro moji další práci), pro studenty (rozvoj aktivity, komunikace, empatie) a v neposlední řadě i pro školu (rekonstrukci studovny zajistili sami žáci z vlastních finančních zdrojů, rozpoutali ve škole aktivity a nadchli pro své cíle spolužáky).“

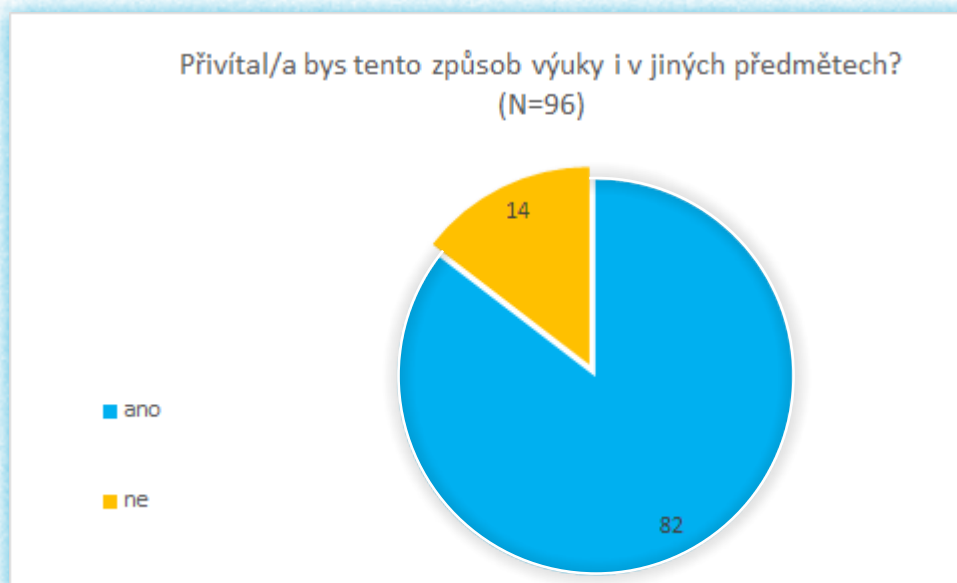
HODNOCENÍ VÝUKY NA ZÁKLADĚ AUDIOVIZUÁLNÍCH LEKCÍ

• Hodnocení žáků, kteří absolvovali výuku na základě audiovizuální lekce

Data byla sesbírána na vzorku 161 žáků a žákyň přímo po projekci filmu a následných aktivitách.

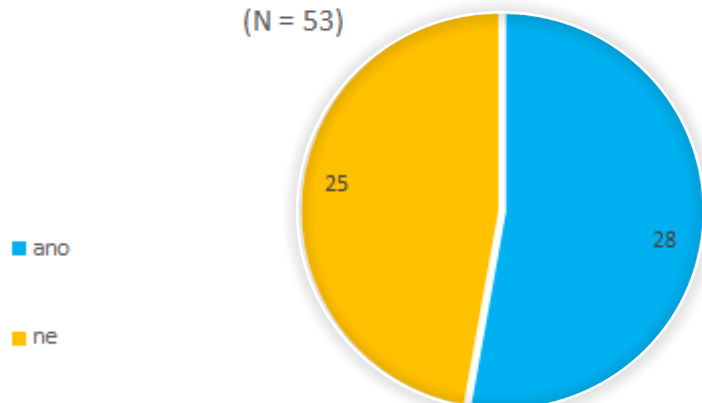
V případě obou filmů (Děti jdou k volbám, Na sever od slunce) dokázala většina studentů ve svých odpovědích velmi dobře **pojmenovat zastřešující témata** a činit **zobecňující závěry** nad rámec konkrétní projekce.

Přesně 85 % žáků uvedlo jako žádoucí rozšířit tento způsob výuky (viz následující graf s absolutními četnostmi vzorku).

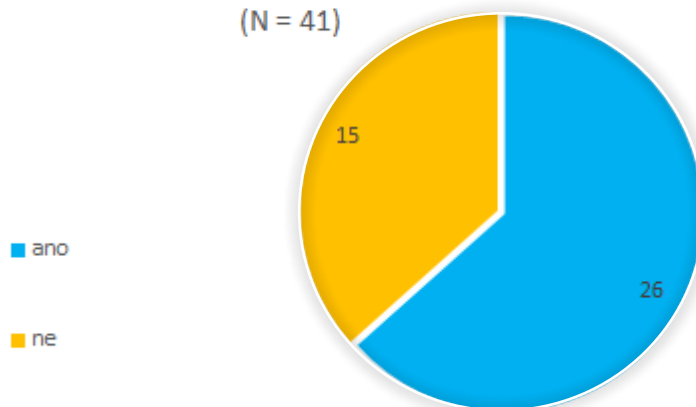

Ohledně aktivizačního momentu projekcí a následných aktivit nelze na základě získaných dat činit relevantní závěry. Následující grafy ukazují míru chuti zapojit se do řešení vybraných témat. Otázkou však zůstává příčina vysokého počtu nevyplněných odpovědí (téměř polovina) stejně jako možná vysoká míra sociální desirability (snaha uvádět společensky žádoucí odpověď) spolu s neznalostí vstupních hodnot (společenská angažovanost jako osobní hodnota).

Děti jdou k volbám - Vzbudila v Tobě projekce chuť
nějakým způsobem pomoci, zapojit se do řešení
problémů ve společnosti?
(N = 53)

Na sever od slunce - Vzbudila v Tobě projekce chuť
nějakým způsobem pomoci, zapojit se do řešení
problémů ve společnosti?
(N = 41)

Přínosné momenty inovativních způsobů výuky očima žáků

- zpestření výuky
- předání informací zajímavější a zábavnější formou
- možnost vyjádření vlastního názoru a diskuse se spolužáky
- prohloubení schopnosti argumentace
- vztah vyučovaného k realitě

Z odpovědí:

- „Pomocí filmu si dokážu poté představit, jak se žije jinde.“
- „Tento dokument byl velmi zajímavý – radši než dlouhý výklad mám ráda sledování dokumentu, kde vše pochopíte.“
- „Každý může pro svět něco udělat, nějak se zapojit.“
- „Je lepší koukat na film než si o těchto situacích vyprávět. Ve filmu vidíme skutečné případy těchto situací a lépe je chápeme.“
- „Ukázalo nám to hodně a je to oddych, ale zároveň nás to něco naučí.“

● Hodnocení pedagogů – účastníků školení Jak využívat audiovizuální materiály při výuce průřezových témat

Respondenti (n=19) hodnotili **výborně všechny bloky semináře**. Průměrná známka se pohybuje od 1,0 do 1,16. Celkovou spokojenost uvádí respondenti průměrnou známkou 1,13.

Všichni respondenti uvádí, že audiovizuální materiály a poznatky načerpané na semináři určitě **uplatní při výuce**. Stejně tak všech **19 pedagogů z 19 doporučuje tento seminář svým kolegům**.

Data ukazují na **velmi vysokou spokojenost pedagogů s tímto konkrétním seminářem**. V otevřených otázkách pedagogové uvádí řadu výhod, které si uvědomují v souvislosti s používáním audiovizuálních materiálů při výuce.

V jakých předmětech chtějí audiovizuální materiály využívat pedagogové:

- Základy společenských věd, Občanská výchova (Občanská nauka), Zeměpis, Dějepis, Čeština, Psychologie, Pedagogika, Rodinná výchova
- Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Svět práce, Ekologie, Právo, Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
- Matematika, Fyzika

Přínosy, které vidí pedagogové ve využívání audiovizuálních materiálů při výuce:

- možnost doplnit frontální výuku
- žáci si lépe pamatují názorně ilustrované téma
- síla osobních příběhů
- aktuálnost, názornost, podklady pro diskusi z reálného světa okolo nás
- získání bezprostředních reakcí žáků

Z odpovědí:

- „Výborný seminář a zároveň motivace pro nový školní rok, děkuji za něj, přišel v pravý čas.“
- „Výuka je bohatší o příklady, nastaví vhodnou atmosféru pro diskusi.“
- „Takové věci, filmy a spoty, by měl dělat co nejčastěji každý z kantorů.“

Závěr

Sesbíraná data poskytla v mnoha ohledech komplexní přehled o hodnocení jednotlivých aspektů projektu Kdo jiný? Obecně lze říci, že čím vyšší míra angažovanosti v projektu, tím pozitivnější hodnocení. Jednoznačně nejlepšího hodnocení dosáhly aktivity projektu ze strany pedagogů – koordinátorů.

Celkové hodnocení projektu jak ze strany pedagogů, tak žáků ve velmi vysoké míře pozitivní. Učitelé vidí možnost uplatnění nových postupů nejen ve společensko-vědních oborech a průřezových tématech, ale také v oborech přírodních věd.

Samotní žáci pak oceňují především možnost vlastního zapojení a „osahání“ si reálného světa.

Jedni i druzí vnímají přesah inovativních způsobů výuky do osobních kompetencí a téměř všichni je doporučují svým kolegům a jiným žákům.

Pro společnost Člověk v tísni, o. p. s. zpracovala Mgr. Jana Seidlová, září 2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento materiál vznikl v rámci projektu KDO JINÝ? Posilování podnikatelských dovedností žáků ve Středočeském kraji prostřednictvím občanské angažovanosti (CZ.1.07/1.1.32/02.0119) a je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.